

Förskolan Cassiopeja

Huvudman:

Tyresö kommun

Förskolechef:

Ulrika Månsson

Kvalitetsgranskningen genomfördes:

september-november 2018

Kvalitetsgranskningen genomförd av:

Robert Sirviö

kvalitetscontroller

robert.sirvio@tyreso.se

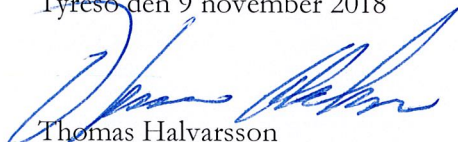
Brittmari Dannelöv

kvalitetscontroller

brittmari.dannelov@tyreso.se

Granskningsrapporten godkänns och överlämnas till barn- och utbildningsförvaltningen för eventuella åtgärder med anledning av granskningen.

Tyresö den 9 november 2018

Thomas Halvarsson

tf. chef kvalitetsenheten

thomas.halvarsson@tyreso.se

Innehållsförteckning

	Sammanfattning förskolan Cassiopeja	3
1	Bakgrund	4
2	Förskolans styrning.....	4
3	Syfte med granskningen	5
4	Metod.....	5
5	Senaste granskning och uppföljning.....	5
6	Verksamhetens förutsättningar.....	6
7	Säkerhet, hälsa och måltid.....	9
8	Normer och värden	10
9	Utveckling och lärande.....	11
10	Barns inflytande	17
11	Förskola och hem	17
12	Övergång och samverkan	18
13	Uppföljning, utvärdering och utveckling.....	19
14	Referenslista.....	22

Sammanfattning förskolan Cassiopeja

- ◆ Pedagogernas goda förhållningssätt och bemötande ger barnen en trygg arbetsmiljö som gynnar deras lärande.
- ◆ Arbetet i mindre grupper bidrar till att barnen i högre grad kan stimuleras och utmanas i sitt lärande.
- ◆ Förskolans arbete med att systematiskt säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten finns till stora delar på plats.
- Dokumentationen av förskolans skriftliga rutiner för barnsäkerheten behöver ses över.
- Hanteringen av utdragen ur belastningsregistret behöver förbättras.
- Dokumentationen av det enskilda barnets lärande behöver förbättras.
- Förskolans arbete med barn som har annat modersmål än svenska behöver förbättras.

Kvalitetsnivåer vid granskning är visualiserade genom färgsättning:

	Grön innebär en stark sida hos verksamheten och kan utgöra ett gott exempel för andra.
	Ljusgrön innebär att verksamheten till stora delar håller god kvalitet.
	Gul innebär att verksamheten har områden som kan utvecklas.
	Röd innebär att verksamheten uppvisar risker eller brister som behöver åtgärdas.

1 Bakgrund

Kommunen har tillsynsansvar enligt skollagen 26 kap. 4 § för fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt enligt skollagen 2 kap. 5 §. Kommunstyrelsen i Tyresö kommun beslutar årligen om en granskningsplan för fristående och kommunal verksamhet. Enligt granskningsplanen ska såväl de fristående som de kommunala förskolorna i Tyresö kommun granskas (tillsyn när det gäller fristående förskolor) vart tredje år. Uppföljning av verksamheterna genomförs minst en gång mellan granskningarna. Tillsyn och kvalitetsgranskning utförs av kvalitetsenheten, som ingår i kommunstyrelseförvaltningen.

2 Förskolans styrning

2.1 Styrdokument

2.1.1 Nationella styrdokument

Skollagen (2010:800) innehåller bestämmelser om skolväsendet där förskolan ingår som en skolform. Enligt skollagens 1 kap. 8-9 §§ har alla barn i förskolan rätt till en likvärdig utbildning oavsett var i landet de bor eller i vilken förskola de går.

Diskrimineringslagen (2008:567) innehåller bestämmelser om barns rätt till en trygg och stimulerande miljö fri från diskriminering.

Språklagen (2009:600) syftar till att värna om det svenska språket och den språkliga mångfalden i förskolan samt det enskilda barnets tillgång till sitt modersmål.

Lpfö -98, reviderad 2016 (Läroplanen för förskolan) anger inriktningen på förskolans arbete och därmed också den förväntade kvalitetsutvecklingen i förskolan.

Skolverkets allmänna råd:

- Förskolan, reviderad 2016
- Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet
- Måluppfyllelse i förskolan

Bra måltider i förskolan. Livsmedelsverket 2016

2.1.2 Lokala styrdokument

Tyresö kommuns styrprocess 2.0.

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell för verksamhetsutveckling.

Nämndmål

Barn- och utbildningsnämnden har identifierat tre delmål som de kommunala förskolorna i Tyresö ska ha särskilt fokus på för att nå målet att Tyresö ska bli en av Sveriges bästa skolkommuner. Målen är att öka trygghet, delaktighet och lärande.

3 Syfte med granskningen

Syftet med kvalitetsgranskningen är att ge en nulägesbeskrivning av hur förskolan Cassiopeja arbetar för att uppnå målen för verksamheten utifrån nationella mål och de krav som anges i styrdokumentet.

4 Metod

Beskrivning av verksamheten utgår från kriterierna i en bedömningsmatris. Kriterierna inom respektive område återfinns i textrutor under vissa av rapportens rubriker. Både beskrivning och bedömning baserar sig på:

- dokumentgranskning, se referenslista i slutet av rapporten
- observationer av verksamheten
- intervjuer med förskolechef, förskollärare och/eller avdelningsansvariga pedagoger samt kock
- analys av enkät till pedagoger
- analys av enkät till vårdnadshavare.

Förskolechefen har haft möjlighet att faktagranska innehållet i rapporten.

Granskningsrapporten lämnas över till barn- och utbildningsförvaltningen, som avgör om åtgärder behöver vidtas. Rapporten presenteras för barn- och utbildningsnämnden och därefter publiceras den på www.tyreso.se.

5 Senaste granskning och uppföljning

Senaste granskning av förskolan Cassiopeja (dåvarande Öringestugan) genomfördes 2014. Starka sidan hos verksamheten var arbetet med normer och värden. I granskningen identifierades några områden att utveckla. Det rörde sig om barnsäkerheten vad gäller uppföljning av barnskyddsronden och revidering av plan mot kränkande behandling och diskriminering. Andra områden att utveckla var att skaffa trådlöst nätverk på förskolan, att förbättra den pedagogiska dokumentationen och att tydliggöra det systematiska kvalitetsarbetet. En brist som konstaterades var att utdrag från belastningsregistret saknades för två anställda.

Granskningen följdes upp 2015. I den konstaterades att bristen gällande utdrag från belastningsregistret för två anställda var åtgärdad. Förskolan bedömdes vidare ha vidtagit åtgärder för att förbättra planen mot kränkande behandling och diskriminering och det systematiska kvalitetsarbetet. Trådlöst nätverk hade installerats på förskolan. Uppföljningen av barnskyddsronden hade implementerats i ett kommunövergripande verktyg med rutiner och checklistor som behövs för

att systematiskt arbeta inom arbetsmiljö och barnsäkerhet. Däremot konstaterades att arbetet med den pedagogiska dokumentationen kvarstod som ett utvecklingsområde.

6 Verksamhetens förutsättningar

Här beskrivs de förutsättningar som verksamheten har i förhållande till förskolans uppdrag enligt gällande styrdokument.

6.1 Förskolans organisation

Den kommunala förskolan Cassiopeja ingår tillsammans med förskolan Rotvik i resultatenheten Öringe/Rotvik. Förskolans pedagogiska inriktning är Reggio Emilia. På förskolan finns fyra avdelningar med totalt 76 inskrivna barn i åldrarna 1-5 år.

Resurser

På förskolan arbetar 14 pedagoger (13,62 årsarbetare) varav fem är förskollärare (5,0 årsarbetare). Samtliga fem förskollärare har förskollärlig legitimation.

På enhetens två förskolor arbetar en pedagogista, som är utbildad förskollärare, på 80 procent och hon fördelar sin tid lika mellan förskolorna. Hennes tjänst är inte redovisad i tabellen nedan.

På förskolan arbetar en heltidsanställd kock, som organisatorisk tillhör måltidsservice.

Förskolan har tillgång till en intendent på 20 procent. Enhetens två förskolor anlitar en extern vaktmästartjänst på 20 procent i veckan. Städning sker på kvällstid.

Avdelningar	Ålder	Antal barn	Antal pedagoger (Andel årsarbetande inom parentes)	Antal årsarbetande förskollärare (Andel årsarbetande inom parentes)
Pollux	1-2	13	3 (2,75)	2 (2,0)
Bellatrix	2-3	18	3 (2,87)	1 (1,0)
Capella	3-4	21	4 (4,0)	1 (1,0)
Antares	4-5	24	4 (3,68)	1 (1,0)
Summa		76	14 (13,62)	5 (5,0)

Förskolan Cassiopeja september månad 2018

Nyckeltal

Nedan redovisas förskolans nyckeltal vid tillfället för granskningen.

Statistik	Förskolan Cassiopeja i september månad 2018 Antal barn: 76
Antal barn per årsarbetare.	5,6
Antal barn per årsarbetande legitimerade förskollärare.	15,2
Andel heltidstjänster med förskollärlägitimation	36,7 %

Skolverkets statistik (SCB) för kommunala förskolor i Tyresö kommun 2017 är 5,6 barn per årsarbetande pedagog. Kvalitetsenhetens statistik baserar sig på det faktiska antalet barn inskrivna i verksamheten och antalet faktiska årsarbetande pedagoger vid granskningen.

Huvudman

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

(2 kap 8 § skollagen, 2010:800)

Tyresö kommun är huvudman för förskolan Cassiopeja.

Förskolechefen

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska enligt skollagen ledas och samordnas av en förskolechef som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. (2 kap. 9 § skollagen)

Som förskolechef får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

(2 kap.11 § skollagen)

Ett aktivt och nära ledarskap skapar goda förutsättningar för att utveckla verksamheten mot de nationella målen.

Förskolechefens kunskaper om det dagliga arbetet är viktigt för att kunna kommunicera med medarbetarna kring mål och visioner för verksamheten, fånga upp sådant som behöver utvecklas och föra en dialog om lärandemiljön.

(Skolverkets allmänna råd för förskolan)

Huvudmannen har anställt en förskolechef som är utbildad lärare mot yngre åldrar med mångårig erfarenhet från arbetet som förskollärare. Hon har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Sedan 2013 har hon haft chefsuppdrag i Tyresö kommun inom förskolan. Från och med januari 2016 omfattar chefsansvaret förskolorna Cassiopeja och Rotvik, som bildar resultatenheten Öringe/Rotvik.

Förskolechefen berättade att hon leder arbetet genom att observera verksamheten, delta i avdelningarnas reflektionstillfällen och pedagogernas nätverksträffar. Hon tar också del av övrig skriftlig dokumentation från avdelningarna som till exempel avdelningarnas informationsbrev till vårdnadshavarna. Förskolechefen fördelar sin tid jämt mellan enhetens två förskolor och ger regelbunden återkoppling till pedagogerna.

Pedagogerna berättade att förskolechefen är en mycket närvarande och tillgänglig chef.

Förskollärarna

Förskolläraren har enligt läroplanen ett särskilt och övergripande ansvar för kvaliteten i verksamheten och att den kontinuerligt utvecklas. I ansvaret ingår att tillsammans med övriga pedagoger i arbetslaget arbeta för att ge barnens förutsättningar att utvecklas i riktning mot läroplanens strävansmål. Läroplan för förskolan, reviderad 2016.

I förskolläraryuppslaget på Cassiopeja ingår att vara avdelningsansvarig, vilket innebär att ha ansvar för det praktiska och pedagogiska ledarskapet på avdelningen. Förskollärarna berättade att de har pratat om förskolläraryuppslaget och det särskilda ansvar som detta innebär på sina nätverksträffar, som är gemensamma med förskollärarna på enhetens andra förskola Rotvik.

Arbetslaget

Varje arbetslag har reflektion varannan vecka cirka en och en halv timme. Syftet med dessa tillfällen är att pedagogerna tillsammans diskuterar vad verksamheten kan erbjuda barnen utifrån gjorda observationer. Vid mötet används en reflektionsmall där dokumentation sker. Den avdelningsansvariga förskolläraren leder mötet. Förskolechefen och pedagogistan deltar som bollplank och inspirationskällor.

Planeringsdagarna är gemensamma för enhetens båda förskolor, APT genomförs också gemensamt en gång i månaden. Pedagogerna på de båda förskolorna samverkar även i nätverk där förskollärarna respektive barnskötarna bildar varsitt nätverk som träffas en gång i månaden. Nätverken leds av förskolechefen och hon biträds av pedagogistan. Inför varje tillfälle bestäms ett aktuellt tema som diskuteras i gruppen. På förskollärarnas nätverksträffar har mycket av diskussionerna handlat om pedagogisk dokumentation.

6.2 Öppettider – tillgänglighet utifrån föräldrars behov

Förskolans öppettider är 06:30-17:30. Vid APT (arbetsplatsträff) en gång i månaden stänger förskolan 16.00. Pedagogerna har fem planeringsdagar per år och verksamheten har stängt fyra veckor under sommaren. Förskolan erbjuder alternativ omsorg då verksamheten har stängt vid APT, men

informerar inte vårdnadshavarna om detta. Däremot informeras de om möjligheten till alternativ omsorg vid planeringsdagar, juluppehåll och under sommarstängning.

7 Säkerhet, hälsa och måltid

Huvudmannen och förskolechefen bör se till att förskolans lokaler och utemiljöer är utvecklande, hälsosamma, och säkra samt att det finns fungerande rutiner för att säkerställa en hälsosam och säker miljö för alla barn, samt se till att det i förskolan serveras varierade och näringsriktiga måltider jämt fördelade under dagen.

(Skolverkets allmänna råd)

På förskolan finns rutiner för anmälningsplikt vid misstanke om att ett barn far illa och information till pedagoger om tystnadsplikten.

Förskolechefen visade tjänsteanteckningar på att samtliga pedagoger uppvisat utdrag ur belastningsregistret. I tjänsteanteckningarna framgick vem som sett utdragen, men flertalet saknade datum för när detta skett.

Förskolans pedagoger har genomgått utbildning i brandsäkerhet i augusti 2018 och senaste övningen i brandutrymning skedde i januari 2017. Barnskyddsronde genomförs en gång per år, senaste gjordes i juni 2018. Vart annat år genomförs utbildning i hjärt- och lungräddning, senast genomförda utbildning för all personal på förskolan var i augusti 2018. Förskolan har en Säkerhetspärm som saknar struktur vilket gör det svårt att hitta aktuella och relevanta handlingsplaner kopplade till arbetet med barnsäkerheten.

På förskolan arbetar en utbildad kock på heltid. Kocken berättade att huvuddelen av måltiderna tillagas från grunden och hon följer Livsmedelsverkets riktlinjer för bra måltider i förskolan. Cirka 30 procent ekologiska livsmedel används i matlagningen. Enligt kocken är matsvinnet litet. Förskolan är ansluten till kommunens matavfallsinsamling. Veckans meny består av en variation av kött- fisk- och vegetariska rätter. En dag i veckan serveras soppa. Till lunchen serveras 3-4 olika grönsaker och vatten som dryck och eko-mellanmjölk till frukost och mellanmål. Frukost serveras tre gånger om dagen.

7.1 Bedömning

Förskolechefen har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet.

Förskolan behöver informera vårdnadshavarna om möjligheten till alternativ omsorg vid APT.

Dokumentationen av förskolans skriftliga rutiner för barnsäkerheten behöver ses över.

Hanteringen av utdragen ur belastningsregistret behöver förbättras.

8 Normer och värden

Förskolans värdegrundsuppdrag anges i skollagen och förskolans läroplan. I läroplanen framgår det att förskolan aktivt och medvetet ska påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efter hand omfatta dem.

Bedömningskriterium:

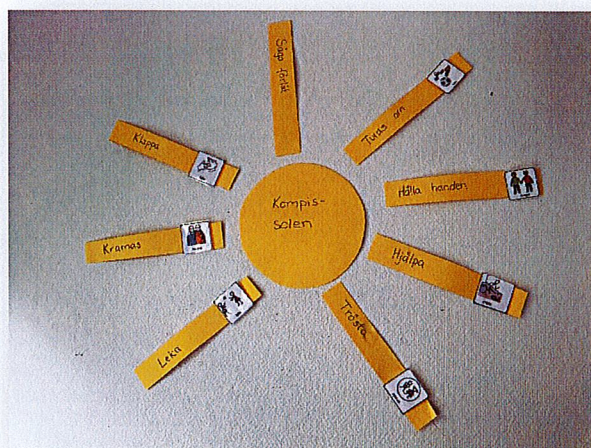
Det finns ett gott förhållningssätt och bemötande som ger ett arbetsklimat som bidrar till att skapa lugn och trygghet som gynnar barnens lärande. Pedagogerna är goda förebilder och ger barnen förhandsinformation om kommande aktiviteter.

Pedagogerna visade ett gott förhållningssätt som bidrog till barnens trygghet och ett gott arbetsklimat. De förberedde barnen inför kommande aktiviteter, särskilt gällde detta måltidssituationerna. Detta bidrog till att barnen blev trygga inför vad som skulle hända.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna använder medvetna metoder och rutiner i arbetet med värdegrunden.

Pedagogerna använder olika metoder i värdegrundsarbetet. Metoderna utformas efter det aktuella behovet i barngrupperna och anpassas efter barnens ålder och mognad. Det förebyggande arbetet mot konflikter, diskriminering och kränkande behandling tas främst upp på samlingar där pedagogerna samtalar med barnen. Vid dessa tillfällen och andra använder pedagogerna bland annat böcker som en naturlig ingång till samtal med barnen om hur man ska vara mot varandra och hur man kan vara en bra kompis. Rollekar används för att öva barnens empatiförmåga.

En kompissol på en av de yngre barnens avdelningar där varje stråle står för ett positivt görande. Orden uttrycks också med hjälp av tecken och symboler.

Pedagogerna dokumenterar sina reflektioner kring det förebyggande trygghetsarbetet. Arbetet går ut på att observera barnen i deras olika miljöer för att se hur barnen interagerar med varandra och var i barnens miljöer det kan finnas risker för diskriminering och kränkande behandling.

På avdelningarna delas barnen regelbundet in i mindre grupper för att ge barnen trygghet och trivsel i leken och lärandet. På de yngsta barnens avdelning har arbetet under hösten varit inriktat på att skapa en trygghet i barngruppen eftersom hälften av barnen är nya sedan terminsstarten.

I enhetsplanen läggs ett särskilt fokus på arbetet med att öka pedagogernas medvetenhet i trygghetsarbetet på avdelningarna. Att öka upplevelsen av trygghet är ett av nämndmålen för förskolan och arbetet med detta följs regelbundet upp på avdelningarna.

8.1 Bedömning

Pedagogernas goda förhållningssätt och bemötande ger barnen en trygg arbetsmiljö som gynnar deras lärande.

9 Utveckling och lärande

I läroplanen anges att förskolan ska erbjuda barnen en god pedagogisk verksamhet, där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet samt att miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta tillvara och stärka barnets intresse för att lära och att erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. (Skolverkets allmänna råd)

Inomhusmiljön:

Bedömningskriterier:

Inomhusmiljön stimulerar barns leklust och inspirerar till ett utforskande och temainriktat arbetssätt. Barnen har tillgång till ett varierat och formbart material som stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. Barn tar eget ansvar för miljön.

Varje avdelning har tillgång till flera rum, som är möblerade för olika pedagogiska aktiviteter. På förskolan finns utrymmen som används gemensamt av avdelningarna, som till exempel matsal och ateljéer.

Strukturen i lärmiljöerna följer en röd tråd genom hela förskolan. Varje avdelning har tillgång till material för skapande och bygg och konstruktion samt ljusbord och projektor.

Pedagogerna berättade att de kontinuerligt observerar barnens intressen och ändrar inomhusmiljöerna utifrån resultatet av sina observationer. På en av de äldre barnens avdelningar har flera rum förberetts för olika aktiviteter inom projekten. Ett av dessa rum hade iordningsställt till ett naturrum. På de

Yngre barnens avdelningar har miljön sett över för att tillgodose barnens behov av lek, lärande och trygghet.

Miljön inomhus är stimulerande och stödjer barnens utveckling och lärande. Miljön är i de flesta fall tydligt kopplad till läroplanens olika målområden. På de äldre barnens avdelningar är materialet i huvudsak tillgängligt för barnen och de kan själva plocka fram det och vi kunde se att barnen plockade undan materialet efter användning. På de yngre barnens avdelningar fanns material tillgängligt för barnen i deras egen höjd.

På de yngsta barnens avdelning används Babblarna som ett material i arbetet med värdegrunden. Med hjälp av figuren Doddo i Babblarna kan barnen reflektera kring hur man är en bra kompis.

Utomhusmiljön:

Bedömningskriterium:

Utomhusmiljön, både kring förskolan och i den kringliggande naturen, ses som förskolans pedagogiska rum och ger möjligheter till lek och lärande.

Utomhusmiljön består av en stor gård och tre mindre gårdar. Gårdarna innehåller flera uterum som erbjuder många möjligheter till lek och olika pedagogiska aktiviteter. Varje gård är inhägnad.

På den stora gården, där de äldre barnen vistas, finns uteförråd med diverse utomhusmaterial och material för skapande. Barnen hämtar material själva från förrådet med hjälp av pedagogerna. De yngre barnen vistas på de mindre gårdarna, som är plana och överblickbara.

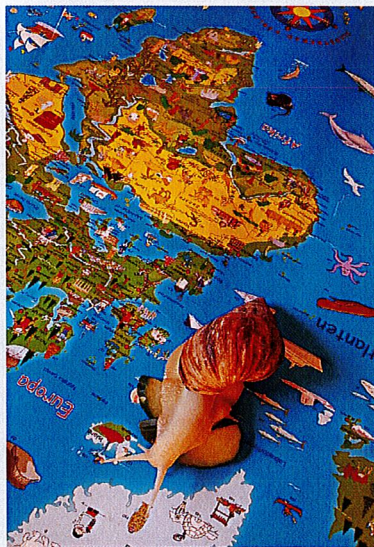
Pedagogerna delade upp sig på gårdarna vid barnens utomhusvistelser för att dels ha uppsikt över barnen och dels inbjuda till olika aktiviteter.

Verksamhet:

Bedömningskriterium:

Det finns ett genomtänkt och sammanhängande temainriktat arbetssätt där barns lärande kan bli mångsidigt och där de kan få ta del av läroplanens olika målområden.

Förskolan har ett övergripande tema ”Hållbar framtid och ekologisk känslighet”. Temat inleddes föregående läsår. Vid terminsstarten sker överinskolning, då flera av barnen byter avdelning. För att arbetet med projekten ska kunna starta så tidigt som möjligt efter sommaren har ett förprojekterande arbete genomförts av pedagogerna. Förprojekterandet innebär att pedagogerna redan på våren fångar den blivande barngruppens intressen. Sommarminnet som barnen har i uppgift att ta med sig till förskolan på hösten sammankopplas med det övergripande temat och barngruppens visade intresse. Barnen känner igen sig i temat och har redan innan sommaren fått bygga upp en relation till de barn som ska ingå i gruppen och pedagogerna som ska ansvara för den.

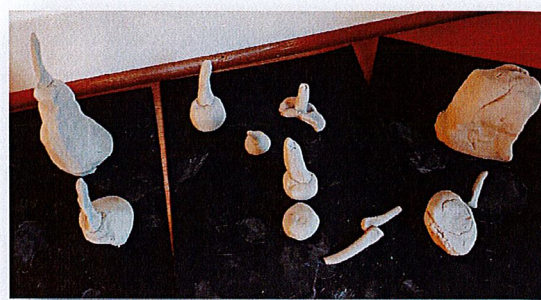
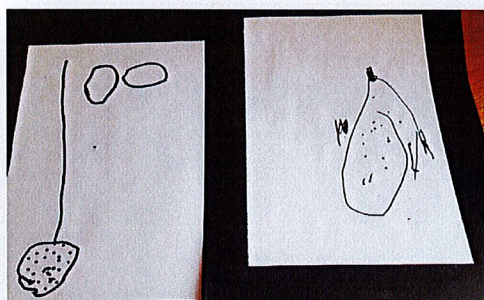
Bilden till vänster visar den afrikanska jättesnäcken Elsa på en världskarta vilket gav en bra ingång för barnen att prata om geografi och andra land- och vattenlevande djurarter. Det blev också en del matematik eftersom det krävdes kännedom om siffror då de olika djurarterna skulle hittas i en tabell.

På bilden till höger har barnen har avbildat den afrikanska jättesnäcken Elsa med hjälp av naturmaterial som de samlat i närområdet. I aktiviteten vävdes natur och teknik samman med matematik, barns inflytande och språk. Aktiviteten innehöll dessutom övning i turtagning och skapande.

På de äldre barnens sida var projekten inriktade dels på den afrikanska jättesnäcken Elsa, som kommit till avdelningen några veckor tidigare och dels på pären från förskolans eget päronträd. På de yngre barnens sida fokuserade projektarbetena på ”jaget” där barnen med hjälp av musiken kunde uttrycka sig på olika sätt med sin kropp. På den yngsta avdelningen låg fokus på trygghetsskapande arbete varvat med studier av småkryp som hittats på den egna gården.

Pedagogerna vävde in läroplanens olika målområden på ett tydligt sätt i barnens aktiviteter och de dokumenterade i bilder det barnen gjorde. Bilderna används sedan vid reflektionstillfällena med barnen.

Vi var med om en aktivitet på en av de yngre barnens avdelningar då pedagogistan antecknade i en reflektionsmall vad som hände i barngruppen under ett projektarbete. Hon ställde även frågor till barnen för att fånga deras tankar och intressen. Med reflektionen som grund kunde pedagogistan ge avdelningens pedagoger stöd i hur de skulle kunna gå vidare med projektarbetet.

Förskolans eget päronträd har fångat barnens intresse. Pären avbildas i teckningar och lera. Genom att få reflektera och avbilda sina tankar om päronet ökar barns erfarenheter och kunskaper vilket leder till att nya frågor och reflektioner tar barnen vidare i deras lärande.

Bedömningskriterier:

Verksamhetens innehåll organiseras så att sammansättningen av barngrupperna skapar förutsättningar för att följa barn och deras lärande. En planerad och organiserad verksamhet är viktigt för att ge barnen uppmärksamhet och skapa en god lärmiljö.

Pedagogerna delade genomgående in barnen i mindre grupper när en aktivitet skulle starta. Det fanns också möjligheter för barnen att byta grupp när deras arbete var slutfört eller när de tappat intresset

för aktiviteten de inledde med. Vid varje aktivitet fanns en pedagog närvarande för att utmana och leda barnen vidare i deras tänk.

På förskolan finns rutiner och en organisatorisk struktur för den dagliga verksamheten och projektarbetets utformning.

Bedömningskriterium:

Verksamhetens aktiviteter stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. IKT integreras i verksamheten.

Läroplanens olika målområden integrerades i barnens aktiviteter, såväl i pedagogledda aktiviteter som i barnens fria lek, både inom- och utomhus. Aktiviteterna dokumenterades av pedagogerna digitalt. Däremot kunde vi inte se att barnen fick pröva på digitala verktyg i sin lärmiljö.

9.1 Dokumentation av barns lärande

För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas tillvara i verksamheten, hur deras kunnande förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Barngruppens och det enskilda barnets lärande och utveckling dokumenteras och följs upp. Barnen får reflektera över det egna lärande och görs delaktiga i dokumentationsarbetet.

Den dokumentation som finns på avdelningarna i barnens miljöer är mestadels barnens egna alster i projektarbeten och fria skapande aktiviteter. Dokumentation som visar barngruppens eller det enskilda barnets lärande är inte tydligt synliggjord. När vi frågade efter dokumentation på lärandet berättade både förskolechefen och pedagogerna att de plockat ner dokumentation från väggarna i och med en osäkerhet som uppstått när GDPR-förordningen trädde i kraft i maj månad i år.

Den dokumentation som pedagogerna gör är mest inriktad på barngruppens aktiviteter och inte på det enskilda barnet. Enligt förskollärarna är arbetet med den pedagogiska ett utvecklingsområde på förskolan.

Vi tog del av en ifylld mall för ett utvecklingssamtal. Det som gick att läsa där handlade om pågående projektet, vilka aktiviteter barnet varit med om och om barnets samspel med andra barn. Barnets

lärande inom läroplanens områden framgick däremot inte på ett tydligt sätt. Några pedagoger gav uttryck för att dokumentationen inte blir likvärdig eftersom mallen är otydlig.

9.2 Barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. (8 kap. 9 § skollagen)

Det finns en grundstruktur för hur förskolan ska arbeta med barn i behov av stöd. I ett inkluderingsdokument finns beskrivet att pedagogerna ska uppmärksamma, undersöka och analysera barns stödbehov samt dokumentera, följa upp och utvärdera stödinsatserna.

Ett dokument för pedagogisk kartläggning finns. Dess syfte är att öka förståelsen för barnets förutsättningar och behov samt ligga till grund för fortsatta insatser i det pedagogiska arbetet. Den pedagogiska kartläggningen används som underlag vid upprättandet av en handlingsplan.

Vårdnadshavarna inkluderas i arbetet.

9.3 Barn med annat modersmål än svenska

Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. (8 kap. 10 § skollagen)

Cirka 25 procent av barnen på förskolan har annat modersmål än svenska. I kvalitetsenhetens enkät tillfrågas pedagogerna hur de bedömer förskolans pedagogiska arbete med andra modersmål än svenska. Pedagogerna gavs möjligheten att välja mellan olika svarsalternativ (mycket bra, ganska bra, ganska dåligt, mycket dåligt, vet ej). 71 procent av pedagogerna valde alternativet att förskolans pedagogiska arbete med annat modersmål än svenska fungerar ganska dåligt. 14 procent svarade att det fungerar ganska bra och 14 procent att de inte vet hur de ska bedöma arbetet med området.

I intervjun med förskollärarna och förskolechefen framgick att det saknas en samsyn hos pedagogerna kring hur de ska arbeta med annat modersmål än svenska, det saknas kända gemensamma arbetsätt. En diskussion över hur de kan arbeta med annat modersmål samt med flerspråkighet har påbörjats och området har målsatts för det kommande verksamhetsåret.

9.4 Bedömning

Förskolans inomhusmiljö stimulerar och stödjer barnens utveckling och lärande.

Arbetet i mindre grupper bidrar till att barnen i högre grad kan stimuleras och utmanas i sitt lärande. Dokumentationen av det enskilda barnets lärande behöver förbättras.

Förskolans arbete med barn som har annat modersmål än svenska behöver förbättras.

10 Barns inflytande

Bedömningskriterier:

Barnen görs delaktiga och har inflytande i planering av verksamheten, dess material och utformning av lärmiljön.

Barnen görs delaktiga i verksamheten på olika sätt. Barns tankar och intressen fångas av pedagogerna på samlingar inför valet av olika aktiviteter. Observation av barnens intressen vägleder pedagogerna i utformningen av lärmiljöerna och vid val av material till lärmiljöerna.

Vi observerade samlingar och projektarbeten där alla barn fick komma till tals genom turtagning och vara delaktiga i hur arbetet skulle genomföras. Vi kunde också se att pedagogerna samtalade, lyssnade in, vägledde och utmanade barnen.

Barnens reflektioner i form av tankar och intressen i projektarbetet gör det möjligt för dem att vara delaktiga och få inflytande i verksamheten. Vi observerade en aktivitet där varje barn i gruppen fick tycka till om hur jättesnäcken Elsa skulle avbildas med gemensamt insamlat naturmaterial. Därefter fick barnen rösta på de förslag som presenterats.

Vi kunde se att barnen på de äldre barnens avdelningar gjordes delaktiga i förberedelserna inför lunchen genom att de fick hjälpa till att duka borden och presentera lunchens innehåll för sina kamrater.

10.1 Bedömning

Barnen görs delaktiga i den dagliga verksamheten och får därigenom inflytande vid val av aktiviteter och utformning av lärmiljön.

11 Förskola och hem

Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikligt och mångsidigt. Vårdnadshavarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Det finns fungerande former och rutiner för samarbete med hemmet. Föräldrar får information om förskolans mål och sätt att arbeta. Föräldrar har möjlighet till inflytande i förskolans verksamhet.

Förskolan har fungerande rutiner för samverkan med vårdnadshavarna. Samverkan och informationsöverföring sker på olika sätt. Dels i samband med lämning och hämtning och dels genom Instagram och månatliga nyhetsbrev från avdelningarna. Föräldramöte hålls en gång per år.

På förskolan finns ett föräldraråd med representanter från varje avdelning. Rådet träffas en till två gånger per termin och några veckor före träffen skickas en dagordning till samtliga vårdnadshavare. Dagordningen tas fram i dialog mellan förskolechef och representanterna i föräldrarådet. Från förskolan deltar förskolechefen och en pedagog. Förskolechefen leder mötet.

Förskolan har en föräldraaktiv inskolning och vårdnadshavarna delges ett informationshäfte om förskolan vid inskolningen. Utvecklingssamtal hålls en gång per termin.

Kvalitetsenheten erbjöd samtliga vårdnadshavare att svara på en webbenkät med frågor om verksamheten. 59 procent av vårdnadshavarna svarade. Vårdnadshavarna gavs möjligheten att välja mellan olika svarsalternativ. Vårdnadshavarnas svar visar att de överlag är nöjda med samverkan och informationen från förskolan. De anser att förskolan erbjuder en stimulerande miljö för barnen och de är nöjda med pedagogernas arbete utifrån läroplanens olika målområden.

11.1 Inkomna synpunkter från medborgare (vårdnadshavare)

I kommunens synpunktshantering finns sedan ett år tillbaka inga synpunkter registrerade som har koppling till säkerhet, pedagogisk miljö eller bemötande från personal på förskolan.

11.2 Bedömning

Förskolan har fungerande former för samverkan med vårdnadshavare.

12 Övergång och samverkan

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnets utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Läroplan för förskolan, Lpfö 98, rev 2016

Bedömningskriterium:

Det finns tydliga rutiner för samarbetet kring övergång mellan förskola och mottagande förskoleklass.

Tyresö kommun har riktlinjer för övergång från förskola till förskoleklass. Dessa följs av förskolan.

13 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. 4 kap. 3 § skollagen.

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. Läroplan för förskolan, Lpfö 98, rev 2016

Bedömningskriterier:

Faserna i det systematiska utvecklingsarbetet bildar en helhet. Det går tydligt att se att resultaten från uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla verksamheten. På förskolan finns en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet.

Planeringen av förskolans verksamhet

Förskolan har ett årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet. I årshjulet finns fem planeringsdagar inplanerade. Två som blickar framåt i augusti och tre som blickar både bakåt och framåt varav en i januari och två i juni.

I förskolans enhetsplan har förskolechefen lagt in aktiviteter som är kopplade till de målområden i läroplanen som omfattas av nämndmålen. Förskolechefens aktiviteter i enhetsplanen för kommande termin kan kopplas till det nuläge som tagits fram utifrån genomförda utvärderingar.

Arbetslagen genomför ett förprojekterande arbete i maj/juni som omfattar läroplanens områden. Projekten väljs utifrån förskolans övergripande tema och barnens intresseområden. Pedagogernas förprojekterande på avdelningsnivå har förankring i förskolans mål och aktiviteter som finns beskrivna i enhetsplanen. Fokus för arbetet handlar för närvarande om språk, matematik, arbetsro och delaktighet.

Genomförandet av förskolans planerade verksamhet

Förskolechefen och pedagogistan följer kontinuerligt upp att avdelningarnas pedagoger arbetar utifrån mål och aktiviteter i enhetsplanen genom att delta på avdelningarnas reflektioner och genom uppföljningar på APT och planeringsdagar.

På avdelningarna genomför pedagogerna arbetet med projekt och övrig verksamhet utifrån förprojekterandet och uppsatta mål för verksamheten. Arbetet med projekten dokumenteras i en Power Point som alla pedagoger samt förskolechef och pedagogista har tillgång till.

Pedagogerna, förskolechefen och pedagogistan följer kontinuerligt upp att arbetet genomförs enligt plan genom reflektionsmöten varannan vecka. Vid reflektionsmötet används ett reflektionsdokument där dokumentation sker. I reflektionsdokumentet dokumenterar pedagogerna löpande kring vad som gjorts, hur det gick och hur man ska utveckla aktiviteterna i projekten. Även på pedagogernas nätverksträffar diskuteras avdelningarnas pågående projektarbeten.

Uppföljning och analys samt utvärdering av förskolans verksamhet

Områden som utvärderats är nätverken, reflektionsmöten, projektarbeten, pedagogisk dokumentation, kommunikation med vårdnadshavare, barnets lärande och feedback mellan pedagoger. De under året ifyllda reflektionsdokumenten används som underlag vid utvärdering av verksamheten.

Underlagen för utvärderingar tas fram av förskolechefen och pedagogistan. Utvärderingsunderlagen omfattar avdelningarnas analyser och uppföljningar av brukarenkäten, arbetet kring nämndmål och läroplansmål, plan mot diskriminering och kränkande behandling samt lokala mål/aktiviteter som även de svarar mot mål i läroplanen.

Enligt förskolechefen sker en kontinuerlig utvärdering och uppföljning av arbetet med samtliga läroplanens målområden i avdelningarnas reflektioner, men detta arbete går inte att följa i de dokument och dokumentationer som kvalitetsenheten tagit del av på avdelningsnivå.

Brukarenkätens resultat har utvärderats likaså har avdelningarnas förprojekterande kring temat ”Hållbar framtid och ekologisk känslighet” utvärderats.

Resultatet av uppföljningar och analyser återfinns i enhetsplanen.

Förskolans utveckling

Resultatet av uppföljningar och analyser samt utvärderingar sammanställs av förskolechefen. Inför kommande verksamhetsår planerar förskolechefen organisationen på förskolan. Hon utgår då från vad som blir de bästa förutsättningarna för barns lärande. Tillsammans med pedagogerna tar hon ställning till vilka barn som utifrån ålder och mognad ska gå vidare till nästa avdelning och vilka pedagoger som ska följa med barnen.

Reflektionsdokumentet har reviderats för att anpassas till målen och aktiviteterna i enhetsplanen. Till exempel har omsorgs- och demokratibegreppen lagts till i reflektionsunderlagen.

Förskolechefen har presenterat kommande prioriterade mål och aktiviteter för pedagogerna på höstens första APT. Då redovisades också hur det systematiska kvalitetsarbetet på enheten fungerar.

På planeringsdagarna i augusti har pedagogerna tagit fram avdelningarnas och förskolans styrkor och svagheter och utifrån detta valt ut utvecklingsområden.

Utifrån vad som framkommit i utvärderingarna har ett nytt nuläge skapats och åtgärder har satts in för det fortsatta förbättringsarbetet. Kopplingen mellan det systematiska kvalitetsarbetet på förskolenivå och avdelningsnivå är tydligt och fungerande.

Kompetensutveckling

Bedömningskriterium:

Pedagogernas kompetensutveckling utgår från behov och resultaten i det systematiska utvecklingsarbetet.

Pedagogerna får kompetensutveckling utifrån de behov som finns i verksamheten. Det handlar under innevarande år om hur man kan beskriva lärandet utifrån läroplanen i den pedagogiska dokumentationen. Förskollärarna behöver få mer kunskap i att arbeta med detta. Pedagogerna behöver också få mer kunskap kring användandet av digitala verktyg i förskolan.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan har en plan mot kränkande behandling och diskriminering med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen som revideras varje år ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som anses att påbörjas eller genomföras under det kommande året (skollagen 6 kap. 8§).

På förskolan finns en Plan mot kränkande behandling och diskriminering. Den reviderades i november 2017.

13.1 Bedömning

Förskolans arbete med att systematiskt säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten finns till stora delar på plats.

14 Referenslista

Kvalitetsenheten har tagit del av följande dokument från verksamheten:

Analys av brukarenkäten (malldokument)

Blöjbyte och toalettbesök

Barnskydds rond 180620

Enhetsplan Cassiopejas förskola 2018

Egenrapportering

Exempel på ett Cassiopejabrev till vårdnadshavare

Förprojekterande inför ht 18 (information till pedagoger från förskolechef)

Hej alla vårdnadshavare på Cassiopeja (från förskolechef)

Inkluderingsdokument i enheten Cassiopeja/Rotvik

Informationsbrev till alla vårdnadshavare på Cassiopeja (från förskolechef)

Mall för Cassiopejabrevet till vårdnadshavare

Matematik på förskolorna Cassiopeja och Rotvik

Pedagogisk kartläggning i enheten Cassiopeja/Rotvik

Pedagogiska nätverket i enheten Cassiopeja/Rotvik

Plan mot kränkande behandling och diskriminering Cassiopeja 2017-2018

Projektdokumentation

Redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan

Reflektionsdokument

Rutiner för arbete med barn med annat modersmål inom enheten Öringe/Rotvik

Rutiner för inkomna synpunkter från vårdnadshavare och andra medborgare

Rutiner vid oro för ett barn i enheten

Sjukdomsrutiner för enheten Rotvik/Cassiopeja

Smittskyddsrutiner Öringe/Rotvik-enheten

Underlag för uppföljningssamtal av inskolningen

Uppföljning av förprojekterandet -ht 18 (information till pedagoger från förskolechef)

Utvecklingssamtal (malldokument)

Utvärderingsunderlag (malldokument)

Välkommen till förskolan Cassiopeja (vårdnadshavare)

Välkommen till Öringe/Rotvik enheten (vikarier och nyanställda)

Välkomna på utvecklingssamtal (vårdnadshavare)

Värdegrund, Vision, arbetsmetod För var och en På Cassiopeja och Rotvik

Årshjul Cassiopeja/Rotvik